

Poučenie pre občana žiadajúceho

- pomoc v hmotnej núdzi,
- náhradné výživné a
- štátne sociálne dávky

Všeobecné

Identifikačné údaje občana

Meno	Priezvisko	Rodné číslo

Lehota na vydanie rozhodnutia:

V jednoduchých veciach, najmä ak možno rozhodnúť na podklade dokladov predložených účastníkom konania, správny orgán rozhodne bezodkladne.

V ostatných prípadoch, ak osobitný zákon neustanovuje inak, je správny orgán povinný rozhodnúť vo veci do 30 dní od začatia konania; vo zvlášť zložitých prípadoch rozhodne najneskôr do 60 dní; ak nemožno vzhľadom na povahu veci rozhodnúť ani v tejto lehote, môže ju primerane predĺžiť odvolací orgán. Ak správny orgán nemôže rozhodnúť do 30, prípadne do 60 dní, je povinný o tom účastníka konania s uvedením dôvodov upovedomiť.

Doručovanie písomností:

Pri doručovaní písomností do vlastných rúk s opakovaným doručením sa uplatňuje právna fikcia doručenia - § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť počas uloženia na pošte, písomnosť sa považuje za doručení dňom vrátenia nedoručenej zásielky správnomu orgánu, aj keď sa adresát o tom nedozvedel.

Svojím podpisom potvrdzujem spolu s týmto poučením prevzatie poučenia k dávke:

- Príloha č. 1- Pomoc v hmotnej núdzi
- Príloha č.2 - Náhradné výživné
- Príloha č.3 - Štátne sociálne dávky
- Príloha č.4 - Rodinné dávky v rámci EÚ

V ..... dňa .....

.....
podpis občan

Informácie k dávkam a žiadosti o dávky sú na stránke: www.upsvr.gov.sk

Informácie o príslušnej legislatíve EÚ nájdete na stránke MPSVR SR

<http://employment.gov.sk/sk/ministerstvo/medzinarodna-spolupraca/koordinacia-systemov-sz/>

Poučenie pre občana, ktorý žiada o štátne sociálne dávky

- Zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí
- Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa
- Zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku
- Zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa
- Zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa
- Zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup pre vykonávanie nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie

Povinnosti žiadateľa (oprávnenej osoby) o štátne sociálne dávky

Žiadateľ/oprávnená osoba je povinná:

- a) **preukázať rozhodujúce skutočnosti**, ktoré majú vplyv na vznik nároku na príspevok/dávku, na trvanie nároku a na jeho/jej výplatu,
- b) **do ôsmich dní písomne oznámiť zmeny v rozhodujúcich skutočnostiach**, ktoré majú vplyv na nárok na príspevok/dávku a na jeho/jej výplatu alebo podať o týchto zmenách elektronickými prostriedkami do ôsmich dní oznámenie podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom.

Oznámenie sa týka prípadov, ako napr.:

- zmena trvalého pobytu a bydliska oprávnenej osoby;
- zmena trvalého pobytu a bydliska dieťaťa;
- zmena bydliska v zahraničí;
- dohoda o poskytovaní všeobecnej ambulantnej starostlivosti;
- vznik a zánik nároku na materské;
- skončenie štúdia na strednej alebo vysokej škole (*skončenie štúdia, vylúčenie zo štúdia, zanechanie štúdia a pod.*);
- zmena formy štúdia (*z dennej formy na externú formu a pod.*);
- v prípade choroby alebo úrazu dieťaťa, ktoré sa nemôže pripravovať na povolanie štúdiom sa vyžaduje potvrdenie ošetrojúceho lekára a školy;
- ak je dieťa občanom ĽZP na základe posudku;
- ak sa žiadateľ/oprávnená osoba a dieťa zdržiavajú v štáte, ktorý nie je členským štátom EÚ vyžaduje sa potvrdenie zo zdravotnej poisťovne o povinnom verejnom zdravotnom poistení oprávnenej osoby v SR (*netýka sa dieťaťa*);
- rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku;
- rozhodnutie zo sociálnej poisťovne o priznaní sirotského dôchodku;
- rozsudok súdu o výživnom;
- príjem plnoletého nezaopatreného dieťaťa (*zo zárobkovej činnosti, z renty a pod.*);
- rozvod manželstva a zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov - potrebné predložiť právoplatné rozhodnutie súdu (*týka sa aj náhradných rodičov*);
- zverenie dieťaťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia súdu;
- začatia výkonu zárobkovej činnosti v zahraničí;
- ak je nezaopatrené dieťa vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody;
- v prípade, ak je oprávnená osoba poberateľom príplatku k prídavku na dieťa, ak v priebehu poberania príplatku začne vykonávať zárobkovú činnosť;

- zmeny priezviska oprávnenej osoby, zmeny adresy trvalého pobytu oprávnenej osoby (*nie dieťaťa*);
- zmeny čísla účtu;
- po dovŕšení troch rokov veku nezaopatreného dieťaťa **oznámiť platiteľovi** písomne alebo elektronickými prostriedkami s kvalifikovaným elektronickým podpisom, **akým spôsobom a kde bude zabezpečovaná starostlivosť o toto nezaopatrené dieťa do začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky**;
- ak v priebehu kalendárneho mesiaca nastala **zmena oprávnenej osoby nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu o zverení dieťaťa do starostlivosti jednému z rodičov alebo nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu o zverení dieťaťa inej fyzickej osobe do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, prídavok a príplatok k prídavku platiteľ vyplatí tej oprávnenej osobe, ktorá má dieťa v starostlivosti aspoň posledný deň kalendárneho mesiaca**, za ktorý prídavok a príplatok k prídavku patria;
- ak v priebehu vyplácania príspevku/dávky nastane zmena trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby, príspevok/dávku vyplatí platiteľ príslušný podľa miesta nového trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oprávnenej osoby najskôr v kalendárnom mesiaci, nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola zmena trvalého pobytu alebo prechodného pobytu oznámená platiteľovi;
- ak v priebehu podania žiadosti a poberania rodičovského príspevku pre dieťa od 3 do 6 rokov z dôvodu neprijatia do štátnej spádovej materskej školy bolo dieťa prijaté do štátnej materskej školy.

Platiteľ oboznamuje oprávnенú osobu:

- **s dôvodmi, kedy je platiteľ oprávnený určiť osobitného príjemcu príspevku/dávok** v prípadoch, ak:
  - a) z písomného oznámenia riaditeľa školy vyplynie, že oprávnená osoba nedbá o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky nezaopatreného dieťaťa,
  - b) zistí, že oprávnená osoba nevyužíva príspevok/dávku na účel v zmysle zákona,
  - c) podľa oznámenia orgánu podľa osobitného predpisu maloleté nezaopatrené dieťa, na ktoré sa oprávnenej osobe vypláca prídavok a príplatok k prídavku, spáchalo priestupok; to platí aj vtedy, ak maloleté nezaopatrené dieťa v čase spáchania priestupku nedovŕšilo 15 rokov veku a z tohto dôvodu správny orgán vec odložil alebo konanie o priestupku zastavil,
  - d) bolo nezaopatrenému dieťaťu alebo rodičovi nezaopatreného dieťaťa uložené výchovné opatrenie, alebo
  - e) sa príspevok/dávka sa vypláca oprávnenej osobe, ktorá je členom domácnosti, ktorej sa vypláca pomoc v hmotnej núdzi prostredníctvom osobitného príjemcu.

Osobitný príjemca príspevku/dávky je obec, v ktorej má oprávnená osoba trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, **alebo** ak je to odôvodnené, **iná osoba**.

➤ **kedy je oprávnená osoba povinná vrátiť príspevok alebo dávku:**

Ak oprávnená osoba svojím konaním spôsobila, alebo vedela alebo musela z okolností predpokladať, že platiteľ jej príspevok alebo dávku vyplatil neprávom, je povinná ho/ju vrátiť.

UPOZORNENIE:

Platiteľ (*úrad práce, sociálnych vecí a rodiny*) nevyhotovuje písomné rozhodnutie o priznaní a zvýšení štátnych sociálnych dávok. Písomné rozhodnutie nahrádza samotné plnenie (poskytnutie/výplata štátnej sociálnej dávky), teda prevzatie štátnej sociálnej dávky na pošte, resp. pripísanie poskytnutej sumy na účet príjemcu. V prípade, ak príjemca nebude s vyplatenou sumou spokojný, môže podať odvolanie voči prevzatému plneniu v lehote 15 dní od prijatia poskytnutého plnenia. *Príklad: ak si príjemca prevezme štátnu sociálnu dávku na pošte dňa 15.5., posledný deň lehoty na podanie odvolania je 30.5.*

V ..... dňa .....

.....

podpis občana